

TAULA CRONOSTRATIGRÀFICA INTERNACIONAL

www.stratigraphy.org

Comissió Internacional d'Estratigrafia

v 2015/01

Eonotema / Eratema / Era Sistema / Període	Sèrie / Època	Estatge / Edat	GSSP	Edat (Ma)	
					actualitat
Fanerozoic	Cenozoic	Quaternari	Holocè	0.0117	
			Superior	0.126	
			Mitjà	0.781	
			Plistocè	1.80	
		Neogen	Pliocè	Calabrià	2.58
				Gelasia	3.600
			Plasencià	5.333	
			Zanclià	7.246	
			Miocè	Messinià	11.63
				Tortonà	13.82
	Serraval·lià	15.97			
	Languià	20.44			
	Paleogen	Oligocè	Burdigalià	23.03	
			Aquitanià	28.1	
			Catià	33.9	
			Rupelià	37.8	
		Eocè	Priabonià	41.2	
			Bartonià	47.8	
			Lutecià	56.0	
			Ipresià	59.2	
Paleocè			Thanetià	61.6	
			Selandià	66.0	
Mesozoic	Cretaci	Danià	72.1 ± 0.2		
		Maastrichtià	83.6 ± 0.2		
		Campanià	86.3 ± 0.5		
		Superior	89.8 ± 0.3		
		Santonià	93.9		
		Coniacià	100.5		
		Turonà	~ 113.0		
		Cenomanià	~ 125.0		
		Inferior	~ 129.4		
		Barremià	~ 132.9		
Hauterivià	~ 139.8				
Valanginià	~ 145.0				
Berriasià					

El codi de colors segueix la convenció establerta per la Comissió del Mapa Geològic del Món (CCGM-IUGS) <http://www.ccgm.org>

Eonotema / Eratema / Era Sistema / Període	Sèrie / Època	Estatge / Edat	GSSP	Edat (Ma)	
Fanerozoic	Mesozoic	Juràssic	Titonià	~ 145.0	
			Superior	Kimmeridgià	152.1 ± 0.9
				Oxfordià	157.3 ± 1.0
			Mitjà	Cal·lovià	163.5 ± 1.0
				Bathonià	166.1 ± 1.2
				Bajocià	168.3 ± 1.3
		Aalenian		170.3 ± 1.4	
		Inferior	Toarcià	174.1 ± 1.0	
			Pliensbaquià	182.7 ± 0.7	
			Sinemurià	190.8 ± 1.0	
	Hettangià		199.3 ± 0.3		
	Triàssic	Superior	Retià	201.3 ± 0.2	
			Norià	~ 208.5	
		Mitjà	Carnià	~ 227	
			Ladinià	~ 237	
			Anisià	~ 242	
			Oleniokià	247.2	
		Inferior	India	251.2	
			Changxingià	252.17 ± 0.06	
			Wuchiapingià	254.14 ± 0.07	
			Lopingià	259.8 ± 0.4	
	Paleozoic	Permian	Capitanià	265.1 ± 0.4	
			Wordià	268.8 ± 0.5	
			Roadià	272.3 ± 0.5	
			Kungurià	272.3 ± 0.5	
			Artinskià	283.5 ± 0.6	
			Cisuralià	290.1 ± 0.26	
		Carbonífer	Pennsylvània	Sakmarià	295.0 ± 0.18
				Asselià	298.9 ± 0.15
			Mississippian	Gjelià	303.7 ± 0.1
Kasimovià				307.0 ± 0.1	
Paleozoic	Superior	Moscovià	315.2 ± 0.2		
		Baixkirià	~ 323.2 ± 0.4		
	Mitjà	Serpukhovià	323.2 ± 0.4		
		Viseà	330.9 ± 0.2		
	Inferior	Tournaisià	346.7 ± 0.4		
				358.9 ± 0.4	

Traducció al català coordinada per Xavier Berástegui Batalla amb les aportacions de Juli Moll-Gómez de la Tia (Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya) amb la col·laboració de Josep Serra Kiel (Universitat de Barcelona) i les de David Serrat i Congost, Pere Santanach i Prat (Institut d'Estudis Catalans) i Mariano Marzo Carpio (Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona)

Eonotema / Eratema / Era Sistema / Període	Sèrie / Època	Estatge / Edat	GSSP	Edat (Ma)	
Fanerozoic	Paleozoic	Devonià	Superior	Famennià	358.9 ± 0.4
			Mitjà	Frasnià	372.2 ± 1.6
				Givetian	382.7 ± 1.6
			Inferior	Eifelià	387.7 ± 0.8
					393.3 ± 1.2
				Emsià	407.6 ± 2.6
		Praguià		410.8 ± 2.8	
		Silurià	Superior	Lochkovià	419.2 ± 3.2
				Pridolià	423.0 ± 2.3
			Mitjà	Ludlowià	425.6 ± 0.9
	Gorstià			427.4 ± 0.5	
	Wenlockià			430.5 ± 0.7	
	Sheinwoodià			433.4 ± 0.8	
	Inferior		Llandoveryà	438.5 ± 1.1	
			Aeronià	440.8 ± 1.2	
			Rhuddanià	443.8 ± 1.5	
			Hirnantian	445.2 ± 1.4	
	Ordovicià	Superior	Katià	453.0 ± 0.7	
		Mitjà	Sandbià	458.4 ± 0.9	
			Darriwilià	467.3 ± 1.1	
		Inferior	Dapingià	470.0 ± 1.4	
			Floia	477.7 ± 1.4	
		Tremadocià	485.4 ± 1.9		
	Cambrià	Superior	Desè estatge	~ 489.5	
			Furongià	~ 494	
		Mitjà	Jiangshanià	~ 497	
			Paibià	~ 500.5	
		Inferior	Guzhanguià	~ 504.5	
			Drumià	~ 504.5	
		Cambrià	Tercera sèrie	Cinquè estatge	~ 509
Quart estatge				~ 514	
Segona sèrie			Tercer estatge	~ 521	
			Segon estatge	~ 529	
Terranovià	Fortunià		541.0 ± 1.0		

Eonotema / Eratema / Era	Sistema / Període	GSSP	Edat (Ma)
Proterozoic	Neoproterozoic	Ediacarià	~ 541.0 ± 1.0
		Criogenià	~ 635
		Tonià	~ 720
		Estenià	1000
	Meso-proterozoic	Ectasià	1200
		Calimmià	1400
		Estaterià	1600
	Paleo-proterozoic	Orosirià	1800
		Riacià	2050
		Siderià	2300
Arqueà	Neoarqueà	2500	
	Mesoarqueà	2800	
	Paleoarqueà	3200	
	Eoarqueà	3600	
		4000	
	Hadeà	~ 4600	

Els límits inferiors de les unitats de tots els rangs (estatges, sèries, sistemes i eratemes) es troben actualment en procés de ser definits mitjançant seccions i punts, com a Estratotips Globals de Límit (GSSP-Global Boundary Stratotype Section and Point). L'Arqueà i el Proterozoic que, per convenció, havien estat definits cronològicament, segons edats numèriques absolutes (GSSAs-Global Standard Stratigraphic Ages) estan involucrats en el procés esmentat. Els GSSP oficials es marquen a la taula amb el símbol del "Clau Daurat" (Golden Spike) amb el qual també es materialitzen en el terreny.

Hom pot trobar la taula original i els detalls dels GSSP ratificats (criteris de definició de cadascun d'ells, localització geogràfica i geològica, correlació, etc.) a <http://www.stratigraphy.org>.

Les edats numèriques (Ma) estan subjectes a revisió i no defineixen unitats en el Fanerozoic i en l'Ediacarià. Això només ho fan els GSSP. Pel que fa als límits d'aquelles unitats del Fanerozoic que encara no tenen un GSSP ratificat, o dels quals no es disposa d'una edat numèrica acotada, la taula dona una edat numèrica aproximada (-). Les edats numèriques de tots els sistemes, excepte el Pliocè inferior, el Triàssic, el Cretaci i el Precambrià, provenen de Gradstein et al. (A Geologic Time Scale 2012). Les del Pliocè inferior, Triàssic i el Cretaci són aportacions originals de les subcomissions respectives de la ICS-IUGS.

Taula dissenyada per K.M. Cohen, S.C. Finney i P.L. Gibbard, Gener de 2013. © Comissió Internacional d'Estratigrafia (IUGS), 2015. Cohen, K.M., Finney, S.C., Gibbard, P.L., y Fan, J.-X. (2013; actualitzat) The ICS International Chronostratigraphic Chart Episodes 36: 199-204.

Traducció al català per iniciativa de Juan Carlos Gutiérrez-Marco (UCM-CSIC-IUGS).

<http://www.stratigraphy.org/ICSChart/ChronostratChart2015-01-Catalan.pdf>